

Internationella Engelska Skolan i
Sverige AB
556462-4368
info@engelska.se

Beslut

Datum 2025-01-08

Dnr 2024:634

Sida **1 (16)**

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Internationella Engelska Skolan i
Lund med huvudman Internationella Engelska Skolan i
Sverige AB**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19–20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Internationella Engelska Skolan i Lund avseende verksamhetens kvalitet inom engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk.

Genom beslut av Skolinspektionen/Skolverket den 21 september 2012 (dnr 31–2012:678). har huvudmannen rätt att bedriva utbildning för årskurserna 4–9.

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB har godkännande att bedriva delar av undervisningen på engelska vid Internationella Engelska Skolan i Lund enligt Skolinspektionens beslut den 21 september 2012 (dnr 31–2012:678).

Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning av kvaliteten i engelskspråkig undervisning som ges i andra ämnen än språk, utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bilaga 1). Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom något område anges ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. I bilaga 2 återfinns granskningens författningsstöd.

Skolinspektionen besökte Internationella Engelska Skolan i Lund den 26 november 2024. Besöket genomfördes av utredarna Gunilla Feiff och Helena Forsberg. Internationella Engelska Skolan som ligger i Lunds kommun med Internationella Engelska Skolan i Sverige AB som huvudman är en grundskola som bedriver verksamhet i årskurserna 4–9. Vid granskningstillfället finns det totalt 365 elever i årskurs 7–9 som får delar av sin undervisning på engelska i ämnena matematik, slöjd, musik, idrott och hälsa, hem- och konsumentkunskap, bild, teknik och i de naturorienterande ämnena.

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Bedömningarna i detta beslut grundar sig på:

- 4 lektionsobservationer
- 1 gruppintervju med elever
- 1 gruppintervju med lärare

- 1 intervju med rektor och biträdande rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Begreppslista för detta beslut:

Målspråk: Begreppet "målspråk" används som en beteckning av det språk som eleverna är tänkta att lära sig. I den här granskningen är engelska målspråket.

Skolspråk: Skolspråket är det som används generellt i skolan. Jämfört med vardagsspråket är det mer kontextoberoende, teoretiskt och abstrakt. Typiskt för skolans språkbruk är användning av sambandsord som *för att*, *däriigenom*, *däremot*, *medan*, *antingen eller*. Studier visar att eleverna ofta kan ha svårt att förstå dessa ord och begrepp.

Ämnesspråk: Ämnesspråket är starkt präglad av ämnesspecifika termer och begrepp och tematiska mönster (nätverk av mening). Exempel på ämnesspråk är exempelvis ordet *atmosfär* istället för det vardagliga ordet *luft* eller *tempo* istället för det vardagliga uttrycket *hur snabbt* man springer. Ämnesspråket har ofta specifika språkkarakterer, sina egna språkliga strukturer, texttyper och sätt att kommunicera.

Kodväxling: En term som används för att beskriva det fenomen där språkbrukare byter språk eller dialekt mitt i ett samtal eller en mening. Kodväxling är en av undervisningsstrategierna som används inom *translanguaging*.

Alla språkliga resurser: Eleverna behöver ges möjlighet att använda alla sina språkliga resurser för att på bästa sätt utveckla språk- och ämneskunskaper. Ofta kan lärare inte alla de språk som talas i klassrummet men det behöver inte hindra läraren ifrån att använda flerspråkighet som resurs. Eleverna kan vara "experterna" och läraren kan vara den som stimulerar elevernas språkutveckling genom att ställa frågor och uppmärksamma eleverna på likheter och skillnader mellan olika språk. Om det finns elever som talar samma språk i klassen så kan de använda båda språken tillsammans för att till exempel diskutera uppgifter, översätta och jämföra mellan språken.

Språkliga mål: Exempel på språkliga mål kan vara de språkliga förmågorna exempelvis berätta, beskriva, förklara, resonera, diskutera. Det kan också vara ämnesspecifika begrepp, sambandsord och fraser, grammatiska mönster eller strategier för att lyssna och läsa med förståelse eller kring att uttrycka sig muntligt på ett korrekt sätt.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

De samlade iakttagelserna från alla skolorna som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. Rapporten är planerad att publiceras under vårterminen 2025.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Internationella Engelska Skolan i Lund i följande utsträckning:

Undervisningen ger eleverna i flera delar förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Lärarna behöver regelbundet och tillsammans reflektera över och utveckla den engelskspråkiga undervisningen utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerat lärande.

Rektorn arbetar i flera delar för att undervisningen ska ge förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del.

- Rektorn behöver möjliggöra förutsättningar för planering och samverkan för lärarna att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen utifrån vetenskapliga metoder om språk- och ämnesintegrerat lärande.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **12 augusti 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena och resultat av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:634) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive område.

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur lärarna planerar och genomför sin engelskspråkiga undervisning i syfte att ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper när den ges i andra ämnen än språk. Ytterligare handlar området om hur undervisningen är upplagd så att eleverna får förutsättningar att utveckla ett adekvat ämnesspråk, både på svenska och engelska. Slutligen handlar om rådet om hur lärarnas stöd till eleverna ges samt om undervisningen är anpassad till enskilda elevers behov.

Språk- och ämnesintegrerad undervisning (användning av målspråket i undervisningen)

Planering och genomförande av undervisning

Granskningen visar att undervisningen delvis planeras och genomförs utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerad undervisning. I lärarnas planeringar framgår tydliga ämnesmål men undervisningens språkliga mål tydliggörs inte alltid. Undervisningen är strukturerad och varierad, eleverna ges möjlighet att ta sig an både språk och ämne genom olika arbetsformer och arbetssätt såsom gemensamma genomgångar, arbete i par samt enskilda uppgifter. Undervisningen innehåller flera moment som upplevs som meningsfulla av eleverna och därför motiverar dem. Till exempel utgår lärarnas exempel i flera ämnen från vardagliga situationer eller autentiska uppgifter som eleverna kan relatera till. Lärarna översätter ämnesspecifika begrepp och kopplar dem till vardagliga ämnen och händelser, exempelvis genom att koppla arbetsområdet dans till stress och psykisk ohälsa samt arbetsområde i textilslöjd kopplas till förmågan att uttrycka sig, vara kreativ och stolt över något. Vidare framgår att lärarna använder sig av modellering för att visa och skapa förståelse, exempelvis genom att inför ett arbetsmoment tydlig instruera både muntligt och praktiskt.

Lärarna ställer utmanande frågor som stimulerar tänkandet. Olika färdigheter såsom lyssna, läsa, skriva finns invävd i undervisningen så att eleverna på flera sätt får möjlighet att öva på sina förmågor men eleverna

får i mindre utsträckning öva på att tala. Vidare framgår det att undervisningen omfattar olika typer av språkliga stöd, till exempel använder sig lärarna av bildstöd eller andra typer av konkreta illustrationer och av skrivmallar. Lärarna låter också eleverna diskutera i par eller grupper och ger dem löpande feedback under lektionen.

Användning av elevernas språkliga resurser

Granskningen visar att eleverna får möjligheter att använda både engelska och svenska i undervisningen för att visa sina kunskaper. Undervisningen sker mestadels på engelska och de läroböcker som används är på svenska. Läraren använder genomgående engelska under lektionen. Eleverna pratar engelska med lärarna men svenska sinsemellan. De flesta elever samtalar på engelska när läraren lyssnar men det förekommer även att eleverna använder svenska eller växlar mellan språken. Eleverna kan till exempel kodväxla genom att använda svenska begrepp även då de pratar engelska. Under elevernas samarbete växlar de mellan att använda ämnesspecifika ord antingen på svenska eller engelska. Prover finns tillgängliga på båda språken och eleverna får själva avgöra vilket språk de vill använda. Lärarna använder digitala tjänster där eleverna kan välja ytterligare språk som de kan läsa en text eller se film på och elever med ett annat modersmål ges möjlighet att använda det. Någon lärare beskriver att även om hen talar engelska under lektionerna har hen lärt sig det ämnesspecifika språket i sina ämnen vilket gör att hen förstår ett samtal mellan elever. I några ämnen finns också speciallärare som kan svenska och som vid behov kan stötta upp eleverna på svenska i undervisningen. Vidare finns det även tillgång till olika digitala hjälpmedel så att eleverna kan ta del av undervisningsmaterialet på olika språk.

Utveckling av den språk- och ämnesintegrerade undervisningen

Granskningen visar att lärarna reflekterar över den egna undervisningen och hur den kan utvecklas men inte specifikt för att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Lärarna träffas visserligen regelbundet i ämneslagen där de delar planeringar och pratar om undervisning, men det saknas en gemensam strategi där lärarna reflekterar över den språkliga dimensionen när undervisningen genomförs på engelska. Den engelskspråkiga undervisningen som ges i andra ämnen än språk följs upp som all annan undervisning genom lektionsbesök, elevenkäter samt vid medarbetarsamtal. Uppföljningarna är dock av allmändidaktisk karaktär och elevenkäterna handlar om vad eleverna tycker om undervisningen generellt, inget specifikt för språkliga aspekter i de ämnen där undervisningen genomförs på engelska.

Utveckling av ämnesspråket

Förutsättningar för att utveckla ämnesspråk

Granskningen visar att undervisningen ger eleverna möjligheter att utveckla ett adekvat ämnesspråk. Undervisningen handlar om att utveckla begreppsförståelse genom att eleverna ges möjlighet att använda sig av olika ord- och begreppslistor, att lärarna ställer följdfrågor på målspråket för att eleverna ska utveckla sina svar och sitt ämnesspråk och att eleverna muntligt resonerar om och löser uppgifter i grupp. Elever förklarar även ämnesspecifika ord för varandra eller hjälper varandra med att översätta från engelska till svenska. Undervisningen i samtliga ämnen utgår från svenska läroböcker och eleverna får tillgång till ämnesordlista, på både engelska och svenska, i början av varje nytt arbetsområde. Vidare arbetar lärarna med att sätta in ämnesspecifika begrepp i sammanhang för att dessa ska konkretiseras, exempelvis genom att när de arbetar med laborationer går lärarna igenom orden för den utrustning som eleverna använder och när de arbetar med till exempel geometri arbetar de med ord och begrepp som tillhör det arbetsområdet. Lärarna använder bilder och ordlistor på svenska och engelska och de synliggör ämnesspråket genom att till exempel sätta upp ord och bild på klassrumsväggarna. Ytterligare exempel handlar om ämnets specifika språkkaraktär genom att lärare uppmärksammar eleverna på definitioner av begrepp, på att samma ord kan betyda olika saker. Vidare förekommer i något ämne att läraren problematiserar ämnesspecifika begrepp men det är inte något som eleverna möter som språkutvecklande aktivitet i alla ämnen.

Koppling till styrdokument och användande av undervisningsmaterial

Granskningen visar att undervisningen har tydlig koppling till läroplan och kursplan och att undervisningsmaterial används på ett genomtänkt sätt. Undervisningen är planerad över tre år för att täcka in allt centralt innehåll och lärarna arbetar med en progression i de olika ämnena. Det finns två typer av planeringar, en *unit plan* och en *year plan* och undervisningen följer läromedlet som är på svenska. All planering av undervisningen är sammankopplad med styrdokumentet. Alla lärare med utländsk utbildning får en introduktion i svenska styrdokument för att säkerställa att de förstår läroplan och betygskriterier. På skolenheten används svenska läroböcker och dessa är skrivna enligt det centrala innehållet. Skolledningen följer löpande upp att styrdokumentet omsätts i undervisningen genom det systematiska kvalitetsarbetet.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Granskningen visar att undervisningens genomförande är anpassad efter elevernas individuella behov av stöd eller utmaningar. Undervisningen innehåller flera stöttande moment på grupp- och individnivå för att främja elevernas utveckling av språk- och ämneskunskaper. Eleverna får arbetsmaterial av olika svårighetsgrad att det är elevernas behov som styr det. Det finns till exempel läroböcker med olika svårighetsnivåer. Lärarna kan vid behov även skapa mer utmanande material i slutet av ett arbetsområde för att elever ska kunna fördjupa sig och det finns ofta undervisningsmaterial på engelska som är mer utmanande. Lärarna använder sig av gruppindelningar utifrån hur långt eleverna har kommit, och vid till exempel debatter får eleverna debattera ämnesområden med olika svårighetsgrad. Elever kan också få göra muntliga kompletteringar om de har svårt att uttrycka sig skriftligt. Lärarna anpassar genomgångar genom att arbeta modellerande och använder sig också av grupp- och diskussionsövningar så att eleverna får stöd av varandra i sitt lärande. Det framgår också att det finns goda förutsättningar för individanpassningar av arbetsmaterial och examinationer. Utöver att eleverna själva kan välja vilket språk de vill använda i tal eller skrift så finns det även tillgång till olika digitala hjälpmedel så att eleverna kan ta del av undervisningsmaterialet på olika språk.

Tillåtande klassrumsklimat

Granskningen visar att lärarna arbetar aktivt för att skapa ett tillåtande klimat så att eleverna ska vilja och våga att interagera på målspråket i klassrummet. Lärarna jobbar relationsbyggande, det handlar exempelvis om att alla elever ska komma till tals och bli sedda. Genom att använda metoder som EPA, eller att använda startfrågor där eleverna måste förklara något och att genom att blanda elevgrupper bygger lärarna upp elevernas självförtroende. Eleverna uppmuntras att använda målspråket genom att lärarna pratar om skillnader mellan att resonera, förklara och beskriva och att de använder elevexempel för att visa skillnaden. Eleverna kan också få analysera och fundera över om de verkligen svarar på frågan och om rätt begrepp används. Vid sådana tillfällen tittar de på svaren gemensamt och försöker komma fram till vad som är bra och mindre bra och utvecklar svaren tillsammans. Det är fasta klassrumsplaceringar för att skapa ett lugnt klimat. Det framkommer att eleverna upplever att lärarna är bra på

att skapa ett bra klassrumsklimat. Det finns inte heller någon strukturell skillnad mellan pojkar och flickor

Identifierat utvecklingsområde

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Lärarna behöver regelbundet och tillsammans reflektera över och utveckla den engelskspråkiga undervisningen utifrån kunskap om språk- och ämnesintegrerat lärande.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarnas reflektioner och resonemang kring undervisningen till stor del sker ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv. Den samverkan som finns inom ämneslagen behandlar inte specifikt hur den språk- och ämnesintegrerade undervisningen kan förbättras. Med ett tydligare fokus på den språkliga delen av den engelskspråkiga undervisningen vid återkoppling från elever och samtal med kollegor kan den språk- och ämnesintegrerade undervisningen utvecklas ytterligare.

Skolinspektionen rekommenderar att lärarna, under ledning av rektorn, utvecklar arbetet med att återkommande reflektera över den språk- och ämnesintegrerade undervisningen för att utveckla både språkliga aspekter och ämnesinnehåll. Lärarna behöver regelmässigt efterfråga och använda både elevernas och kollegors återkopplingar i arbetet med att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Detta kan med fördel göras inom ramen för de enkäter som eleverna besvarar. Vidare kan utvecklingen av den språk- och ämnesintegrerade undervisningen dels ske i ämneslagen, dels i den grupp av lärare som bedriver engelskspråkig undervisning i andra ämnen än språk. Vidare kan det uppdrag skolans förstelärare har tydligare riktas mot att ta fram gemensamma strategier och stödja alla lärare som har undervisning på engelska.

I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Området handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Ytterligare handlar området också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån läroplanen samt aktuella kurser samt att rektorn ger tid och förutsättningar för samverkan mellan lärare för att planera och utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Samverkan kan också ske mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja elevers utveckling av ämnes- och språkkunskaper

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt och på olika sätt följer upp och analyserar den språk- och ämnesintegrerade undervisningen på engelska när den ges i andra ämnen än språk både utifrån resultat, genomförande och lärarnas förutsättningar. Rektor sätter också in relevanta insatser för att främja att eleverna utvecklar ämneskunskaper såväl som språkliga förmågor på både svenska och engelska. Rektor tillsammans med skolledningen gör lektionsobservationer samt stämmer av vid medarbetarsamtal och på så sätt skapar sig rektor en bild av hur den språk- och ämnesintegrerade undervisningen genomförs.

Tillsammans med lärarna analyserar rektor kunskapsresultaten för att se hur lärarna arbetar med både språk- och ämneskunskaper. Vidare analyserar rektor om kunskapsresultaten i de ämnen som undervisas på engelska skiljer sig från resultaten i övriga ämnen. Därefter diskuteras resultaten för att analysera huruvida det beror på språket eller ämnet och om det behöver göras justering eller ändringar i undervisningen för att möta elevernas behov. Vidare analyserar rektor lärarnas förutsättningar utifrån behörighet och språkkunskaper samt att nya lärare får information och kännedom kring de olika styrdokumenterna. Sammantaget ger detta rektor en tydlig bild av hur den språk- och ämnesintegrerade undervisningen bedrivs och dess styrkor och utvecklingsbehov.

Utifrån uppföljning och analys av den språk- och ämnesintegrerade undervisningen har rektor identifierat utvecklingsbehov och vidtagit insatser. Exempelvis har skolenheten identifierat att ordförståelsen

generellt behöver förbättras och att elever som börjar i årskurs sju utan adekvata engelskkunskaper får till exempel arbeta med speciallärare för att få stöd på olika sätt utifrån individuella behov. De eleverna med annat modersmål än svenska eller engelska har lärarna i svenska som andraspråk ett särskilt ansvar för. De flesta lärare i den engelskspråkiga undervisningen har motsvarande en utbildning i svenska som andraspråk fast på engelska. De arbetar med att implementera metoder för att öka elevernas aktivitet i klassrummet, till exempel EPA och att låta slumpen avgöra vem ska få ordet under en lektion. De har arbetat med Walkthrus för att utveckla undervisningen. Det finns även en förstelärare som har en studiegrupp där hen går igenom tvåspråkighet. Försteläraren driver också frågor om att eleverna inte får tappa svenskan på bekostnad av engelskan. I arbetet med att följa upp och analysera undervisningens genomförande ingår hur lärarna arbetar för att möta olika elevers och grupper förutsättningar. Exempelvis att det i alla ämnen finns ordlistor på båda språken för att stärka elevernas förmåga att kunna svara på både svenska och engelska. Elever med annat modersmål än svenska eller engelska ges exempelvis möjlighet att genomföra prov på sitt starkaste språk.

Förutsättningar för planering och samverkan

Granskningen visar att rektorn till viss del ger lärarna tid för planering och samverkan kring den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Även om lärarna träffas i ämneslag och arbetslag regelbundet saknas ett särskilt fokus på den språk- och ämnesintegrerade undervisningen som genomförs på engelska. I ämneslagen pratar lärarna om undervisningen i sina ämnen och i årskurslagen pratar lärarna om elevernas utveckling. Lärarna kan dock samarbeta med språklärare för att utveckla de språkliga målen. Någon lärare har samarbetat med en skolbibliotekarie som har undervisat i samma ämne som hen och de har pratat om typiska begrepp tillsammans. I arbetslagen handlar arbetet oftast om elever som behöver stöd. Det finns också i vissa ämnen ämneslärare som är svensktalande och som kan ge lärarna stöd för att hitta rätt begrepp på svenska. Utöver det möjliggör rektorn samverkan med andra skolor, dock inte i syfte att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen. Det framkommer vid Skolinspektionens granskning och intervju att rektorn uttrycker att förutsättningar för planering och samverkan är ett utvecklingsområde för skolenheten.

Identifierat utvecklingsområde

För att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver möjliggöra förutsättningar för planering och samverkan för lärarna att utveckla den språk- och ämnesintegrerade undervisningen utifrån vetenskapliga metoder om språk- och ämnesintegrerat lärande.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte leder och styr lärarnas möjligheter till samverkan och utvecklingsarbete med särskilt fokus på den språk- och ämnesintegrerade undervisningen när den bedrivs på engelska. Rektorn har förvisso skapat förutsättningar för samverkan men säkerställer inte att lärarna som undervisar på engelska faktiskt har möjlighet att använda denna tid till samverkan och utveckling av den språk- och ämnesintegrerade undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn skapar förutsättningar för alla lärare som undervisar på engelska att samverka och arbeta med att utveckla den engelskspråkiga undervisning när den ges i andra ämnen än språk. Detta kan till exempel ske genom att rektorn tillsammans med personalen tar fram mål för verksamheten som sedan lärarnas arbete och fortbildningsinsatser utgår från. Vidare rekommenderar Skolinspektionen rektorn att i arbetet med att ta fram mål samt i uppföljningen av undervisningen ha ett särskilt fokus på de delar som utmärker den språk- och ämnesintegrerade undervisningen då den bedrivs på engelska.

På Skolinspektionens vägnar

2025-01-08

2025-01-08

X Lena Knutsson**X** Gunilla Feiff

Beslutsfattare

Signerat av: Lena Knutsson

Föredragande

Signerat av: Gunilla Feiff

I ärendet har även utredare Helena Forsberg deltagit.

Bilagor

Bilaga 1: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

Granskningen syfte

Syftet är att granska om undervisningen ger eleverna möjlighet att utveckla såväl språk- som ämneskunskaper i aktuellt ämne på både svenska och engelska.

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan/verksamheten uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning.

Granskningens frågeställningar

För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

1. I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?
2. I vilken utsträckning arbetar rektor för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Kvalitetskriterier

Språk- och ämnesintegrerad undervisning

Kvalitetskriteriet handlar om hur lärarna planerar och genomför undervisningen utifrån ett språk- och ämnesintegrerat arbetssätt. I undervisningen finns flera språk- och ämnesintegrerade aktiviteter där eleverna också kan ges möjlighet att använda sina starkaste språk som en resurs. Lärarna reflekterar över sin undervisning där lärarna är lyhörda för elevers och kollegors feedback.

Utveckling av ämnesspråket

Kvalitetskriteriet handlar om att elever behöver ges utrymme att utveckla och arbeta med att kommunicera på målspråket, trots att de inte kan det fullt ut eller har ett begränsat ordförråd. Läromedel och annat

undervisningsmaterial utgår ifrån våra styrdokument och är anpassade till eleverna.

Lärarstöd och individanpassning av undervisningen

Kvalitetskriteriet handlar om dels om hur lärarna stöttar eleverna för att främja deras utveckling av såväl språk som ämneskunskaper. Lärarna ger eleverna stöd både på grupp- och individnivå samt anpassar undervisningen efter enskilda behov och förutsättningar. Eleverna har möjlighet att använda sitt starkaste språk om målspråket inte räcker till. Lärarna arbetar för ett tillåtande klimat i klassrummet där eleverna vågar att pröva.

Förutsättningar för planering och samverkan

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn skapar goda förutsättningar för lärarna att kunna planera och samverka kring den språk – och ämnesintegrerade undervisningen både inom skolan och mellan skolor.

Uppföljning och insatser för att främja eleverna utveckling av ämnes-och språkkunskaper

Kvalitetskriteriet handlar om hur rektorn följer upp och analyserar den engelskspråkiga undervisningen i andra ämnen än språk för att försäkra sig om att den möter elevernas behov för att sedan styra insatser mot de behov som finns. Kvalitetskriteriet handlar också om att rektorn säkerställer att undervisningen utgår ifrån den svenska läroplanen samt aktuella kurser.

Bilaga 2: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt **skolförordningen** (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I **skollagen** anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen). Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I **förarbeten** anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40). I förarbeten anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267).

Enligt **språklagen** [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen).

I **läroplanen** anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av **skollagen** följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt **läroplanen** har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt **skollagen** ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).